

Sorumlu Enstitü: Türkiye Halk Sağlığı ve Kronik Hastalıklar Enstitüsü (TÜSEB-TÜHKE)

Yıl: 2020-2021

“Evde sağlık hizmetleri, yatağa bağımlı hastalar, çeşitli kronik hastalıklar ya da ameliyat sonrası ihtiyaçları nedeniyle sağlık kuruluşuna ulaşımında zorluklar yaşayan hastalara ev ortamında muayene, tetkik, tedavi ve rehabilitasyon hizmetlerinin profesyonel bir sağlık ekibi tarafından verilmesidir. Bilimsel ve teknolojik atılımlar, sosyal hakların gelişmesi ve yaygınlaşması, uzun süreli kurumsal bakım hizmetlerindeki yetersizlikler ve sağlık hizmetleri harcamalarında artan maliyetler evde sağlık hizmetlerini gündeme taşıyan faktörler arasında yer almaktadır. Sağlık hizmetlerini desteklemek ve güçlendirmek amacını güden evde sağlık hizmetleri koruyucu, tedavi edici ve rehabilite edici hizmetlerden oluşmaktadır. Evde sağlık hizmetlerinin geleneksel yataklı tedavi hizmetlerine nazaran düşük maliyetli bir alternatif olması, özellikle gelişmekte olan ülkeler adına önemli bir seçenek olarak görülmektedir. Evde sağlık hizmetleri ülkemizde 2005 yılında çıkartılmış olan yönetmelikle uygulanmaya başlanmıştır.

Türkiye’de yaşam beklentisinin artması ile birlikte özellikle kronik bulaşıcı olmayan hastalıkların toplum üzerindeki yükü artmıştır. Bu kapsamda evde bakım gerektiren hastaların oranı da artış göstermektedir. ‘Türkiye Hanehalkı Sağlık Araştırması: Bulaşıcı Olmayan Hastalıkların Risk Faktörleri Prevalansı - 2017’ çalışmasına göre ülkemizde 70 yaş ve üzeri grupta kronik bulaşıcı olmayan hastalıklar (diyabet, hipertansiyon (HT), kardiyovasküler hastalık (KVH; kalp-damar hastalığı), serebrovasküler hastalık (SVH, inme), kanser, kronik obstrüktif akciğer hastalığı (KOAH), astım vb.) nedeniyle son 12 ay içinde hastaneye başvuranların oranı %40’tır. Bu hastaların en az dörtte biri hastanede yatarak tedavi görmüştür. Aynı yaş grubundaki hastaların %5’i ise son 12 ay içinde evde bakım hizmeti almıştır.

Enstitü olarak, ülkenin kronik hastalıklar sağlık yükünün belirlenmesine yönelik doğru ve güvenilir bilgilere ulaşılmasını sağlamak önceliğimizdir. Birey ve toplum sağlığını korumak ve geliştirmek için ülkemizde evde sağlık hizmetlerine ilişkin bilimsel değerlendirmelerin yapılması, varsa sorunların saptanması ve çözüm önerilerinin sunulması oldukça önemlidir. İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü Kamu Hastaneleri Hizmetleri Başkanlığı-2 ve Türkiye Halk Sağlığı ve Kronik Hastalıklar Enstitümüzün iş birliği ile bir yıl süreyle evde sunulan sağlık hizmetlerinin gözlenmesi neticesinde hazırlanan bu raporda bakım kalitesi, hasta ve yakınlarının memnuniyeti ve eşlik eden sağlık sorunlarının kontrolü gibi konularda durum değerlendirmesi yapılmış, sorunlar belirlenmiş ve iyileştirme önerileri sunulmuştur. Bunlara ek olarak yaşlanma ve uzun süreli bakım süreci, evde sağlık hizmetlerinin dünyada ve ülkemizdeki mevcut durumu, evde sağlık hizmetleri alanındaki teknolojik gelişmeler hakkında bilgiler verilmiştir. Daha önceki çalışmaların literatüre sağladığı değerli bilgilere ek katkı sunan bu çalışmanın sonuç raporunun yayınlanması ile Türkiye’de evde sağlık hizmetlerinin değerlendirilmesi ve iyileştirilmesi kapsamında önemli bir kaynak olacağı öngörülmektedir.